

In hoc libello cōtinētur

Athenagoras de resurrectione.
Xenocrates platonis auditor de morte.
Cebetis thebanī Aristotelis
auditoris tabula: miro artifi
cio vite instituta con
tinens.

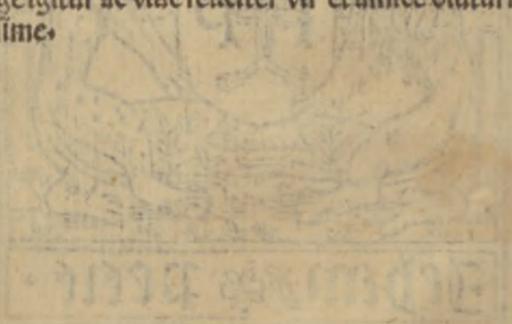

Marsilius ficinus

florentinus domino Germano de Sanay Parbisij
consulari regio viro doctissimo. Salutem. P. D.

Multis iamdiu de causis

te multum amo: nec minus q̄ Germanū suavissime mi Germane.
iuuat me vt vides gratioso tuo nomine Germano sepe ludere: ac
te forsitan iuuat audire. Cum inq̄ ob virtutes multas te iādiu nō
mediocriter amem: q̄ plurimū tamē propter singularem erga de
functos precipue prestantissimos charitatem. Hec enim pietatis
diuine species est: & rarissima quidem atq; liberalissima. Soli p-
fecto videntur gratis amare qui defunctos amant: a quibus ple-
riq; nichil sperat. Tametsi Plato Plotinusq; multa ab his affer-
ri beneficia posse disputant. Ego igitur vt te propter acerbum po-
liciant/picioq; virorum excellentium obitum merentem pro virib⁹
consolarer. Statui ad te mittere: que ex libro Athenagore athe-
niensi philosophi christiani de resurrectione iāpridem excerpti
interpretatus e greco. Si hec et preterea que in theologia Pla-
tonica de resurrectione tractamus cōsideraueris: leuius fortasse
merebis. Legel igitur ac viue feliciter vir et amice diurna & feli-
ci vita dignissime.

Athenagore de resurrec

tione excerpta per Marsiliū fycinū florentinū. Argumētum,
Athenagoras atheniēsis philosophus christianus floruit tempore
Marci Aurelii antonini et cōmodi infra ducentesimū a Christo
annū et in libro de resurrectione ista concludit.

Batiōes de rebus huma

nis: alie trahuntur ex ordine naturali: alle ducuntur ex ordine prouidentie: quales sunt rationes de resurrectione mortuorum. Si ergo probemus hanc deū posse scire: velle: eam fere iā probauerimus. Deus anteq̄ componeretur homo sciebat totum mundi corpus et partes eius elementales atq; particulas et quomodo et quando conflande inuisum forent ad hunc hominem cōponēdū aut illum. Similiter quādo dissolvitur intelligit quo potissimum partes et particule et quibus gradibus postremo peruerenterint. Scit ergo vicissim unde recipiente: quibusue modis in eandem rursus formam reconciliande sint ad eundem hominem iterū cōponendum. Scientia vero penes deum et potestas idem. et quē admodum quod ab inicio cognoscebat et facere poterat: ita quod cognoscit adhuc eque reficere potest. Deus cum sit sapientia ipsa ideoq; nichil frustra faciat: hominem sapientie compotem nō fecit frustra: igitur ad certum finem. Nō ad hunc videlicet finem ut vel superiora nobis vel inferiora ad usum suum utantur homine: Illa enim hoc usu non indigent: hec autem ad usum nostrum potius sunt instituta. fecit igitur deus hominem propter seipsum Atq; propter bonitatem sapientiamq; in uniuerso dei opificio contemplabilem. fecit utiq; hunc deus ut viueret quidem: neq; pro suis extingueretur brutorum instar. Huic enim animali intra se ipsum autoris sui dei similitudinē gestanti per intellectum atq; rationem: sempiternam deus vitam est largitus. Nempe bruta non propter seipsa sed propter aliorum usum creatu sunt: quo quan- doq; cessante non est eorum perseveratio vel restitutio amplius necessaria. Homines autē non ad alienum usum ita sunt creati sed ad vitam suam ita continuandam: ut autoris sui potentiam sapientiamq; considerantes legemq; et ius obseruantes una cū illis sempiternam vitam producerent: cum quibus acceptam ab initio vitam continuerunt. Deus siquidem naturam dedit homi-

ut ex anima immortali et corpore institutam tali videlicet: ut tali anime se eniret diuina contemplanti deumque imitanti per legum obseruantiam diuinorum. Hic igitur actus circa eternum. hic finis in actu intimo constitutus declarat fore hominem sempiternum: in natura videlicet sua ad actum eiusmodi conducente in copula corporis simul et anime: que si quando dissoluatur restituenda est per resurrectionem speraram a nobis non vana quidem spe sed certissimo quadam fidei usore: consilio videlicet divino ad eiusmodi officium finemque sempiternum naturam hominis eiusmodi procreante deus hominem non in alienum usum retulit: sed ad actum sue nature intimum procreauit imitaturum deum per contemplationem et obseruantiam diuinorum. Qui sane finis cum ipsi nature sit intimus ad sempiternumque directus: declarat hominem sempiternum fore hominem inquit non animam solam sed spem ex anima corporeque compositam. Ad hanc enim constituendam deus velut partes animam redegit et corpus. Compositi quidem hominis procreatio est: compositi natura: compositi vita communis ex actionibus: passionibusque tam corporis que animae congregata. Compositi igitur finis est communis: id est imitatio dei. Atque per hanc eiusdem fruitio. Justicia quoque diuina in iudicium trahet utrumque commune premium vel supplicium reportaturum ex actione et passione vitaque comuni. Non potest autem finis fore cōsensus iustitiaeque exhibitus nisi ad unum communem eumque hominem qui cōmuniter operatus fuerat quandoque pertineat. ad hoc autem necessaria est resurrectione defunctorum. Dedit deus homini intelligentie rationisque iudicium ad cognoscenda intelligibilia dei que bonitate et sapientiam atque iusticiam. Cum igitur hec sempiterna sint: consequens est hominem ad sempiterna natum fore et sempiternum: Hominem inquit compositum. huic enim datus est iudicij huius usus officiumque virtutum et imitatio diuinorum. Ac nisi compositum maneat non permanet usus officiumque eiusmodi. Non potest autem absque resurrectione homo sempiternus fore. Nisi vero restituatur homo in sempiternum: temere frustraque coniuncta fuisset anima corporis indulgentie passionibusque innumeris: frustra corpus impeditum a ratione quo minus oblectamentorum suorum quotidie potretur. Temerarius fuisset laboriosus virtutum usus: religiosus iusticie legumque obseruatio. Perseuerantiam utique sempiternam pro diversitate naturarum alia quidem aliter habent: angelii immobiliter: Celestia vero mobiliter: sed continue: homines autem mobiliter atque interrupte anima quidem perseverentiam continuam: corpus

3

intermissam vitam. Bruta nullo modo. Ad naturam enim corporis aspicientes dissolutionem timemus: Ad naturam vero anime usumq; virtutum et scientiam creatoris resurrectionem corporis expectamus. Corporis preterea vitam non minus propter hoc se-
piternam dicimus q; sit ad tempus per separationem anime in-
terrupta. Quemadmodum et uniuscuiuscq; hominis vitam dicim⁹
usq; ad obitum vñā atq; continua. etsi per vicissitudines quasi
sit intermissa et per etatum mutationes admodum permutata.

Quod ex prouidentia iusticiaq; diuina resur-
rectio sit Cap. iij.

Deus qua sapientia fecit/ facitq; omnia : eadem et singu-
lis assidue prouidet. et qua iusticia varios in mundo depo-
suit gradus: eadē sua cuiq; dispensat vbiq;. Prouidentia
hechoi ex aia corpeq; p̄posito nutrimentū successionēq; prouidit
P̄cidite ergo p̄posito quoq; iudiciū disp̄saturum iuste cōmune
premīum vel supplicium pro actionib; passionib; anime cor-
poris communib;. Judicium vero eiusmodi in vita presenti mi-
nus impletur vbi impū quidē plerunq; fortunati sunt: P̄ii ve-
ro iustiq; frequēter ifortunati. In altera vita quinetiā expleri ne-
quit iudicium communia iuste distribuens/ nisi sequatur corporū
resurrectio. Corpus profecto sicut fuit anime socium in actionib;
passionib; tam virtutum q; victorum et in sanctimonia et mar-
tiro comes: ita debet īlpena vel premiis habere cōsortium: est
ergo corpus idem resurrecturum. Nisi enim premia manerent vi-
te sequentis: prouidentia iusticiaq; diuina traheretur in dubium
Homo quinetiam brutis foret miserabilior: qui religionis et iusti-
cie gratia corporeis se priuat oblectamentis et incommoda subit
innumera. Ipsiq; virtus/ religio/ leges deliramenta forent atq;
detrimenta Nisi resurgent corpora non habet iusticia diuina locū
in corpore vel anima. Non in corpore: Quia iūustum foret animā
habere premia laborum in quibus magnā partem perpeſsum est
corpus: ipsum vero non habere in premio partem. Non in anima
Quia iūustum esset animam solam dare penas peccatorum q; plu-
rimorum que non commisserit: nisi corpus ei fuisset ad iunctum
Nam corpore e necessitatib; voluptatisq; et passionis gratia pertur-
bationes subit plurimas et sepissime peccat. Cūlia nō sunt soſsus
anime sed sunt in composito contracta videlicet ex indigentia et

incitamento corporis. Similiter virtutes sunt in composito. Nam
anime soli nunquam profecte in corpore non fuisset opus fortitudine/contumelie/
tolerantia/comitio pro rebus agendis similique iusticia. Sunt
ergo virtutes fundate: Hinc quidem in anima inde vero in corpo-
re quod et confitentur omnes: virtutes scilicet saltem morales esse af-
fuetationes quasdam animalis corporis nostrum. Non est ergo iustum
solam animam vel supplicia viciorum vel virtutum premia repor-
tare. Leges date diuinis non aie soli sunt date sed homini non enim
fuisset opus aiam arcere ab adulterio homicidio/furto/similibusque
rebus que sunt ad corporis indigentiam usumque corporeum. Compositu ergo
quod est legibus alligatum iustevel subiturum est obseruaturum legum pre-
mia vel preuaricationis supplicia perpessurum. Cum singula pro
diversitate naturarum fines proprios habeant/ necesse est natu-
ram hanc rationalem quandoque finem propriam obtinere. Non est
autem hic finis indolentia/ estenim corporibus inanimatis quoque co-
munis neque rursus oblectatio sensualis: communis enim est bru-
tus. Sed est aliquid potius secundum propriam eius precipuaque
naturam et virtutem et actionem id est rationalem intellectualeque
preceptum in quo denique conquiscat. et in quo statu virtus ipsa su-
is premis perfruatur. Eiusmodi finis in vita presenti nunquam assequi
possimus. Igitur in futura. Cum vero sit finis vite actionisque hu-
mane: atque vita et actio communis sit atque compositi consequens
est finem illum ad compositum pertinere. per quam sane consequen-
tiam futuram resurrectione auguramur. presertim quia cum diuinis
noster opifex oia sui gratia fecerit. Ideoque ratione et intellige-
tiam diuinorum compotem ad seipsum contemplandum nobis ab initio
dederit. Unde concluditur contemplationem dei: firmam/ ab-
solutamque hominis esse finem. Hec autem breviter de resurrecti-
one dicta sunt nobis/ non proponentibus quidem de hac quecunque
dicti possent eloqui. Sed quedam oportuniora pro tempore que et
audientes facilius percipere possent.

Marcilius ficiñus

dilectissimo Hermano. S. dicit.

Hymnū orpheum de nā

tura legere latinum mi Germane cupis: Et quoniam germanorum sicut eadem ferme natura est: sic et voluntas eadem esse debet. Accipe iam munusculum exoptatum. Quod quidem ego pariter te volente volo. Sed anteq̄ orphica verba legas audi prīsum de natura mysteriorum quo facilius eorum more diffinire natu ram atq̄ diuidere possis. Natura vniuersalis est secunda potestas bonorum genitrix ad essentiam et motum vitamq; pertinen tiūm. Nec autem quatuor habet gradus. Infimus quidem est in vniuerso mundi corpore. Superior autē hoc i ipsa mundi anima Rursus altior in mente pura. Altissimus in ipso bono: vbiq; definitionem habet ferme eandem proprietatemq; similiter virtutem vero gradibus differentem. Multa quidem sunt variaq; in rebus bona a quatuor principiis omnia scilicet ab ipso bono et intellectu puro profecta. Item ab anima mundi et ab ipsa machine mundane virtute pendentia. Horum vero principiorum nullū nature dicicitur quatenus munera largiuntur que ad intelligētiā aut sensum vel ad ordinē distinctionēq; formarum et similia pertinet. Sed quatenus principia hec vim habēt ad essentie motusq; et vite dona horum quodlibet natura vocatur. Per alias autem vīres reliquosq; effectus alia quedā nomina sortiuntur. Propterea varia i uno quoq; sunt noīa. Sed natura vbiq; videtur numerū antiquissima. Eiquidē prima vbiq; tradit munera reliquorū fundamenta bonorum. In machīna quidem mundi animaq; mūdā nominandam esse naturam declarat Timeus disputans de mundi natura et Cratylus pbans aīam apud grecos incognitam quod naturam ipsam contineat. Preterea Philebus vbi mundanum hoc animal appellat Jouem subditq; in lōuis natura regium intellectum animumq; inesse. Naturam quoq; in intellectu puro nominat in. iiii legum vbi ait deus secundum naturā se reuolutū deniq; in ipso primo vniuersi principio naturam vocat in epistola ad dyonisium prima: quando inquit interrogasti me de prima natura. Similiter in epistola ad syracusanos vbi sic ait ad sensum siquidem scilicet naturam libenter in lucem generi

humano proferrem. Pro priore autem appellatiōe naturā Plo-
tinus quidem ponit in anima mundi: vegetalem. s. huius anime
potestatem. Proculus autē sub anima videlicet in ipsa mundi ma-
china vocans eam umbram et vestigium virtutemq; et instrumē-
tum anime mundane ad ipsum mundi corpus mouendum atq; re-
gendum. Hoc sane sensu Aristotelem arbitror naturam principi-
um motus appellauisse: Anima em̄ z anime virtus in corpore p̄
cipium motus existit. Ubi vero Pan deus nature vocatur non
quidem nature autor est itelligendus sed minister: Pan enim est
vbiq; dominica virtus vniuersalis nature ministra. Orpheus
igitur in hoc hymno vniuersalem naturam quatuor gradibus di-
stributam celebrat quasi vnam: Quippe cum sequens vbiq; gra-
dus ex precedente depēdens conspiceret ad idem. Propterea et tu
dum varia cognomēta et hec quidem sepe diuisa leges suis que
qz gradibus assignato exempli causa vbi naturam tanq; finē infi-
nitum cōmunicabilem eque predicit: suiq; ipsius; patrem atq; si-
milla. intelliges ipsum bonum vbi vero artificem fictricem prou-
dam sapientiam: intelliges intellectum purum ipsius boni filium;
vbi matrem nutritiū et transformatem atq; mouentem vbi ani-
mam mundi considerabis intellectu puro creatam. Ubi demonē
celestē ethereā marinā terrenam: ex cogitabī virtutem anime
et spiritum mundana regētem. Summatim vero hymnus de na-
tura orphycus est eiusmodi.

Xenocratis philosophi

platonici liber de morte translatus e greca lingua in latinam a Marsilio ficino florentino ad clarissimum virum Petrum me dicem. Socrates. Clinias. Ariocheus.

Qum in cynosargem pro

ficiscerer et si solum applicarem: vocem cuiusdam nomine me vocantis auditui. Cōuersus autem: Cliniam vidi Arioche filium/ versus fontem calliroem currētem: vnaqz cum eo damonem musicum/ charmideumqz filium Glauconis. Quorum ille quidem musice preceptor hic autem mutua quadam benivolentia coniunctus erat. Ultum igitur michi est ut retrocederem illisqz obulus fierem: ut ocyus et facilius congrederemur. Lachrymans vero Clinias: Socrates (inquit) presens tempus exigit: ut illam quam semper predicas sapientiam: nobis ostendas. Pater enim meus repantino quodam et intolerabili morbo pressus est: et morti proximus esse eamqz moleste ferre videtur: quamuis olim eos qui mortem expauescerent (qualiteruarum vultus horrerent) irriserit. Ceni obsecro eumqz ut soles corripe: ut facile ferat necessitatem. Congredere ergo nobiscum vnaqz cum aliis plū opus exsequere. So. Honesti o clinia voti quantum in me est compōs efficieris: presertim cum sanctum opus sit quod iubes. proponeremus itaqz. Si enim sic se habet properandum est. Cli. Cum primum te o Socrates viderit: conualescet. Et enim sepe contigit: ut quodammodo resipisceret. So. Ergo secus muros peritonios agros ad eum perrerimus. Prope enim portas versus columnam amazonidem habitabat. Inuenimusqz illum lucturis validum et robustum corpore: sed animo imbecillum/ et consolatione admodum indigentem/ respirantem sepe/ trahentemqz suspiria multis cum lachrymis et percussione palmarum. Que cum vidi sem quid hoc Arioche inquam: ubi nam pristina illa tua et iactabunda constantia: ubi perpetue virtutum laudes? Ubi mira tui animi magnitudo/ atqz audacia? Ut enim luctor ignarus in Gymnasijs generosus apparet: in certaminibus succubisti: cur nature ipsius ordinem non consideras: cum sis vir tantus et tot insuper disciplinis imbutus: et si nichil aliud athe-

nensis tamen. An non tenes vulgatam illam tritamq; sententia: quia dicitur peregrinationem quandam vitam hanc esse et opere nos recte et equo animo peregrinantes: haud egra sane sed leta mente ad id quod debitum et necessarium est accedere. Mollicies autem hec non etati mature sed infantil conueniens. Ari. Hec o Socrates recte dici videntur. Verum nescio quomodo imminentे discriminē sermones ipsi de tolerantia copiosi: clanculum evanescunt et negliguntur. Suboatur autem repugnans quidam paucus: animū vnde q; circūcutiens. Heu hac luce iisq; bonis priuabor. Jacebo obscurus: gustu visuq; captus putrescam: si vermes pulueres conuertar. So. Coniungis o Arioche absq; rationis examine cum sensus priuatione sensum: ac tibi ipsi et loquendo et agendo repugnas: nec aduertis quod simul de sensus priuatione conquereris et meres ob putredinem amissionemq; bonorum: tanq; in aliam vitam transiturus: potiusq; in sensus omnis priuationem aliquando migratus: priuationem inq; tem: qualis ortum precessit. Ut enim in republica Draconis vel Calisthenis nichil tibi contigit malum: tu enim non eras circa quem esset malum: sic post mortem nullum tibi aduersum: tu namq; no eris circa quem futurum sit malum. Omnes igitur huiuscmodi nugas abste pelle. Idq; considera q; dissoluto eo quod compositum fuit: et anima in locum proprium abeunte: hoc quod restat terrenum et irrationale corpus homo nullomodo est. Nos enim sumus anima immortale animal in habitaculo mortali clausum: idq; umbraculum nobis ad malum natura construxit. Cui que dulcia sunt adulterina sunt flura: et plurimis permixta molestissim: que vero molesta/integra/diurna/suaquimq; expertis. Accedunt tumores bilis: atq; pituisse: ac sensu morbi: necno corruptiones viscerum: quibus anima necessario condoleat per singulos diffusa meatus: ut singula vinciat. Quo fit et celestem/cognatiq; etheream desideret: sitiatis vitam/chorumq; supernū. Nam vite huius amissio: a malo in bonū est transitus. Ari. Cum malam iudices hanc vitam o Socrates: quid in ea permanes: presertim cum ista potissimum mediteris: aliorumq; curato existas: et mente ceteros antecellas. So. Arioche haud satis michi verus es testis. Existimas enim quemadmodum atheniensis populus: postq; rerum perscrutator: summe aliquid scire. Ego autem optarem quidem communia ista cognoscere: eum ne dum supervacua calleam.

quidem duab⁹ tertīis partim duabus dragmīs partim quatuor
 empta. gratis sane ī nullum erudit. Ac semper habet ī ore Epī
 charmi illud. Manus manū lauat: dans aliquid aliqd accipe. Su
 pioribus autē diebus cū apud Calliā Hippomei filiū declamaret
 tot contra vitam intulit: ut parū afuerit: quin ego vitā finireni. et
 ex illo tēpore continue animus meus o Arloche moritur. Axi.
 Que sunt igitur ea que dixit. So. Referam omnia quoꝝ apud
 me memoria restat (inquit em̄) que pars vite non plena malis: an
 non vix natus ī fans ē vestigio luget: vitamq; inchoat a merore?
 Nec vllus abest dolor: sed vel propter indigentia: vel frigus: vel
 calorem: vel percussione plorat: nondum potest verbis que pati-
 tur explicare: slet autem: atq; vociferat: vñāq; hanc habet vocē:
 molestie signū. cū vero septimū etatis annū impleuerit: plurimis
 laboribus curatur. Surgūt nimirū pedagogi: grāmatici gymna-
 stici: pedotriū: slliq; nō secus dominātur ac tyranni. Cū paulisp
 edoleuerit: cēlores arithmetre geometre distributores ē innume-
 ri preter istos domini presunt: ē phebum vero metus circūuenit:
 atq; mācipat līciū ē academia: gymnasij principat⁹: sceptrā: ma-
 lorūq; immoderatio prorsus occurrit: oīsq; adolescentis angustia
 sub morū censoribus: consilioq; areopagitarū electis consistit. cū
 istorū dictione solutus fuerit: cure: cōsultationesq; surrepūt: dum
 quē vite callē ingrediēceat disceptatur. adeo ut sequētiū cōpa-
 ratione laboꝝ: precedentia illa leuita videātur: ē solis ī infantibus
 metuēda. Expeditiones bellī: ac vulnera: frequētiaq; certamina
 surgūt: demū senectus ipsa clā serpit: in quā omnē nature sordidū
 et insauabile malū confluit. ē nisi quis statim vt debitū reddat vi-
 te: natura tamq; questuaria īstat: atq; pignora exigit: ab hoc vi-
 sum: ab isto auditum: ab illo vtrumq; quod si restitat quis: dissol-
 uit: inficit: mutilat: atq; obtruncat: nonnulli ad extremū vsq; se-
 niū viuunt: sed mente bīs pueri decrepiti fiunt. Quapropter
 deus rebus hominū prouidens: quos amat breui ad se ex hac
 reuocat vita. Itaq; Agamedes: atq; Tropionius cum moliti
 essent deo pythio templum: quodue optimum foret precaren-
 tur: confessim somno pressi nunquam postea surrexerunt. Idem
 quoq; arguē Junonis sacerdotib; contigit: cum mater illorum
 ab Junone: pietatis filiorum munus aliquod postularet. Nā tar-
 dante iugo: subeuntes ipsi: matrem ī templum transportauere.
 Cumq; deo voulissent noctu e vita migrarunt. prolixū esset poeta-
 rū referre sentētias: qui diuinis poematiib; calamitates huma-

Epicharmus

Agamedes
TropioniusSacerdos
Junonis,

nevite deplorant. Unum referam poetam clarissimum ita dicetem
Statuerunt dij ut mortales miseri in merore perpetuo viuerent.
Nec est in terra homine quicq; miserabilis. Itaq; aiunt Amphiarau
m ab Ioue atq; apolline summo quodam affectu fuisse dilectum:
neq; tamen senium attigisse. Quid autem tibi de illo videtur: qui
nascentem iubet miseriam sue vite lugere. Verum iam desinam:
ne preter id quod propositum est peruagari longius videar. Quis
est autem qui non de studio atq; arte quam elegit suminopere co-
queratur: mercenarios mechanicosq; artifices discurramus ex
nocte in noctem laborantes: et vix ea que ad victum necessaria sunt
acquirentes: queruli porro viuunt nocturnalq; vigiliis fletu ac
lachrymis complent. Quid dicam de nautis: Quot periculis su-
biciuntur: Recte siquidem Bias nautam nec in defunctorum nec
in viuentium numero computat. homo namq; terrenus tanq; vtri
usq; ac dubie vite particeps: sese mergit in aquam totus fortune
subjectus. At suavis est agricultura. Esto. sed nonne ut aiunt tan
q; vlcus occasionem tristitie semper inuenit. Nunc sane ariditatē
accusat et gemit: nunc imbræ: nunc estum exustionemq; nunc
vermiculos: nunc calorem: nunc frigus intempestiuum. Honoran-
dum vero reipublice studium (ut multa pertranscam) quot ma-
lis eruminisq; torquetur: Letitiam quidem habet pituisse vel bi-
lis estuantis instar mobilem tamidam fallacem et turbulentam:
facturam vero tristem et mortibus mille deteriorem. Quis au-
tem potest esse felix: dum ad turbe nutum viuit: irridetur atq; ex-
ploditur quasi ludus quidam et fabula vulgi: concussus exsibila-
tus mulcatris miserabilis atq; perditus. Ubi nam o civilis Ari-
oche Milchiades obiit: Ubi Themistocles: Ubi Ephialtes:
ubi duces reliqui: His equidem rebus inhaui nunq;. Neq; enim
honorandum michi videtur: dementi in populo magistrisbus
fungi. Qui autem circa theramenem et calixenum postridie pre-
sides insidiatores subigentes indiscreta homines morte damna-
runt: quibus tu vna cum Triptolemo tribus milibus contionan-
tibus repugnasti. Axi. Vera narras o Socrates. Atqui
ex eotempore in hunc usq; diem vitai tribunal: neq; difficulti-
us ac durius quicq; reipublice gubernatione visum est. Perspic-
cuum hoc est lis qui ipsi civilia tractant. Tu vero de his italo-
queris tamquam eminus e specula quadam hec intuitus. Nos
profecto perspicacius ista collemus: qui in opere ipso versa-
mur, populus nempe o amice Socrates ingratus irritator in-

Bias

Milchiades.
Themistocles.
Ephialtes

7

sensus crudelis inuidus rufus: ex confluente turba atq; nigris
coaceruatus: et quisquis hunc familiariter se accommodat: longe
est illo miserius. So. Postquam Axioche disciplinam pre ceteris
liberalium maxime omnium iudicas de uitâ dam: quid de reliquis
existimandum: nonne summopere esse fugiendas. Audiui prete-
rea Prodigum quandoq; dicente m: mortem nec ad viuos nec ad
mortuos pertinere. Axi. qua ratione o Socrates. So. quo
niam circa viuentes mors non est: defuncti vero non sunt. Quā
obrem neq; circa te nunc est: nondum enim es mortuus. Neq; eti-
am si decesseris circa te erit: tu namq; non eris. Inanis igitur do-
lor esset: si Axiochus id lugeret qd nec est circa Axiochum: neq;
erit in posterum. Nam perinde faceres: ac si scyllam/ centaurum
q; horreos Quandoquidem hec monstra: neq; circa te sunt neq;
erunt aliquando. Quod enim metuendum atq; horibile: sis qui
sunt accidit: at iis qui non sunt: nichil expauescendum. Axi. Tu
quidem ista ex leui illa (que iam passim vulgata est) loquacitate
colligis: inde enim est hec inanum verborum copia: gratia adole-
scientiorum composita. Ego autem q; huius vite bonis pñuor:
lugeo: etiam si validiores superioribus rationes adduxeris. Me
us quippe fluctuans ornatum verborum non intelligit: neq; colo-
res orationis attingit. Pompam splendorēm q; sermonis et si au-
dit: negligit: et a veritate procul abest. Sophismatum quoq; cap-
tivulas minime sustinet. Sola hec attēdit que pulsare omnino
et penetrare animum possunt. So. Abq; ratione Axioche ma-
lorum sensum cum honorum pñuatione coniungis. latetq; mortu-
um esse. Eum plane qui bonis orbatus est: contraria passio malo-
rum affigit. Qui vero non est: nec ipsam quidem orbitatem ad-
vertit. Quo pacto igitur obi affligentium abest noticia: ibi esse po-
test affictio: principio enim nisi sensum quendam per iusticiam po-
neres: mortem non expauesceres. Nunc autem per uertis teipsū
metuens ne smittas animam. Anmissioni vero animam addicias.
formidas ne sensu pñueris: purasq; non existentem sensum sensu
comprehendi ex eo q; multi atq; preciari sunt de animi immortali-
tate sermones. Neq; enim natura mortalis in tantam excellenti-
am surrexit: ut violentiam immanium brutorum contemneret
mare transiret: conderet urbes: re publice prescriberet ordinem
in celum suspiceret: astrorumq; circuitus metiretur: solisq; et lune
progressus animaduenteret: ortus atq; occasus: defectus insu-
per: celeresq; restitutiones meridianas: duplicesq; conuersio-
nes: pliadas et hyemem pariter et estatem: ventorum flamina

Prodicus

Insectatur
sophisticam

et impetus imbratum iactu presteris fulgurisq coruscum: et mun
di deniq passiones in eternitate mirifice susteret nisi diuinus spis
ritus aliquis inesset in animo: per quem tantaru reru esset intelli
gentiam consecutus. Quamobrem non in mortem omni Arioche
sed in ipsam immortalitatem migras. Neqz bonis priuaberis: sed in
tegra bonoz possessione frueris. Nec voluptates mortali corpori
mixtas percipies amplius: sed omni proflus tristitia vacuas. Il-
luc inq proficisceris ab hoc carceri liber: ubi quieta omnia et tri-
stitia senectuteq semota. Ubi exultatio sancta vitaq malorum
nescia: et tranquilla pace nutrita: naturam rerum speculans: et
archana philosophie contemplans. Haud sane ad turbe theatri
ue gratiam: sed ad perspicue veritatis obiectu. Ari. In cōtrariū
me affectu oratio tua deduxit. Neqz em mortem formido iam sed
opto: Ut autem rethorū more ego quoq eruberans aliquid ex
pāmā: iam sām o Socrates euehor: i sublimē diuinūq circuitum
thronūq percurro. Ex hac ibecillitate me eximēs: renat⁹ sum.

Sobrias.

Opis
becaergos

Go. Referam preterea tibi si placet: que Sobrias magus mi-
chi tradidit. inquit enim eo tempore quo Xerxes in greciam tran-
sīt: auū suū Sobriam nomine missum fuisse in delum ad custodi-
endam insulam. in qua dī extabant duo. Ubi ait ex quisbusdam
tabulis eneis: quas opis et hecaergos ex hiperboeis attulerūt
se didicisse in corporis solutione animam in occultum sub terram
migrare locū. in quo Junonis est regia: haud iouis angustior aula.
Quippe cum terra mundi mediū teneat. Celum vero sphericū
sit cuius hemispherium unū: dī celites sortiti sunt. Alterum infe-
riores partim celicolarum fratres: partim filii fratrū. Vestibula
vero plutois prouincie: claustris eneisq cathenis vndiq vinc-
untur. Illum qui ista reserat flui⁹ acheron primo deinde cocyt⁹
excipit. Quibus trans cursis oportet ad Minoem et Rhadaman-
tum duci: in eam videlicet regionem qui veritatis campus cogno-
minatur. Ubi sedent iudices: examinantes venientis cuiusq vitā
Hic mēdaciis tutari se nemo potest. Quibusq sititur in vita bo-
nus aspirauit demon: in locū isti piorz prāseunt. Ubi ver eternū
omnigenis exuberat fructib⁹ fontesq nitentium aquarum scatu-
riunt. prata insuper amena variis depicta coloribus. Nec desunt
philosophatium cetus: poetarūq theatra. Circulares ibi choa:
et musice cantilene: suavesq concētus: iocunda cōiuia: sancti⁹
et vberes conuentus: bībentū inusitabile gaudium: dulcisq con-
victus. Non frigoris illic aut caloris excessus: sed aeris natura
salubris: leuisbus solis radis tēperata. hic purgatorum sunt ani-

8

morum sedes: ubi diuina mysteria celebrant. Quid igitur obstat:
quoniam tibi primo honor/ premiūq; illuc detur cum originē a deo du-
cas. Eos quoq; qui circa herculem et dyonisium cum illuc descen-
dunt purgatos ire ratio dictat: spemq; felicis itineris ex cereris
cultu suscipere. Contra qui vitam sceleribus inquinarunt: repete
per tartarum a furiis in herebum/chaosq; raptantur. Ubi pater
impiorum prouincia danaidumq; puellarum laborirritus: aquis
cribra implere frustra nientium. Ubi tantali sitis/ Titi viscera/
Sisyphis saxum perpetuo reuolubile/ ubi fere mordaces insepa-
rabiliter corporibus se circūplicant/ ubi faces inextinguibles car-
nes exurunt/ ubi homines impli omniformibus suppliciis crucia-
ti: perpetua punitione vexantur. Hec equidem a Sobria percepī
Tu vero de his iudices o Axioche. Ego em ratione coactus hoc
solum plane firmiterq; cognosco: animā omnem immortalem exi-
stere. et eā que pura ex iis locis abierit: sine tristitia vluere. Quā
obrem siue sursum seu deorsum tendas Axioche: beatum fore te
oportet si modo pie sancte q; vixeris. Axī. Erubesco mi socra-
tes et ulterius loqui vereor. Tantum a me formido mortis abest:
ut iam mori vehementer ex optem. Adeo michi sermo superior/
quasi celeste oraculum: persuasit. Nūc igitur hanc vitam sperno:
ut pote in potiorem locum feliciter transiturus. Quapropter in
presentia que dicta sunt: mecum ipse tacitus animaduertam. Tu
vero post meridiem o Socrates ad me redibis. So. faciam ut
dicis: sed iterum in Cynosargem reuertar deambulatiōis gratia
ynde huc ad te deductus sum.

Xenocratis de morte finis.

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
999
1000

Celebetis Thebani

Tabula: e greco in latinum conuersa per Ludouicum
Odarium Patauimum.

Qasueuenerat:vt in Sa

turni facello deabularemus: vbi cū plerasq; alias oblationes: tū tabulā quandā pro tēplo posittā intuebamur: in qua pictura quēdam erat peregrīna: t que peculiares fabulas contineret. Quas conilicere nō poteramus quenā et quales essent. neq; enī ciuitas neq; vallum pictura illa nobis esse videbatur. Ceterum muriam bitus erat qui duos alios ambitus amplectebatur: alter⁹ maiorē minorē alterū. Porta etiā erat in primo ambitū: vbi nobis turba ingens insister videbatur. Intra vero ambitū multitudo quēdam mulier⁹ videbatur. Primi autē vestibuli t ambitus ingressum senex quidā occupabat: qui turbe ingredienti quasi imperare ali⁹ quid videbatur. cuius fabule rationē nobis inuicē addubitantib⁹ quidā natu grandior assistēt: nequaq; inquit hospites absurde facitis: qui de pictura hac addubitaris. Non multi emūndigene qđ huius fabule ratio valeat: intelligūt. Qutippe quā nō ciuis sed ge grinus quidā dedicarit: qui huc iāpridē aduenerat: vir et magna prudētia t sapiētia preditus: qui cū sermone tū opere quandam Pythagore aut Parmenidis vitā fuerat emulatus. Is vtiq; sa cellū t picturā hanc Saturno cōsecravit. vtrū igitur (inquā ego) nosti etiā virū ipsum: quē vidisti. Immo (inquit) euē multo tēpore sum admiratus: siquidē adolescens adhuc t cōplura studiose dis putab⁹. Et ego huiuscē fabule rationē ex eo differēte sepius au dierā. Pe. Jouē (inquā ego) nīsi quepiā maiorē occupatio te destinet: erpone nobis. Audire enī magnopere cōcupiscim⁹: quidnā hoc fabule sit. Perlibēter o hospites inquit. Atqui hoc prius ad monendi estis: periculi quippiā inesse huic expositōi. quodnā in quā ego: quoniā (inquit) si q̄ dicūtur attēdetis intelligitſq; prudētes atq; felices euaderis. Si minus: insipientiā infortunii cas lamitatē atq; ignorantiā cōsecuti: male vitam degetis. hec enī ex positio sphingis enigmati (qđ illa hoib⁹ pponat) p̄similis est. nā quicūq; ipsum intellexerat: salutē: qui nō intellexerat: exitū con sequebatur. Eadē est huius enarrationis cōditio. Sphinx est enī hoib⁹ ipsa insipientia. hec autē preponit: quid bonū quid malū.

quid neq; bonum/ neq; malum/ in vita sit. Que si quis minus intellecerit: ab ea interimitur. neq; id semel sicut is qui depastus a sphige morebat: sed per omnem vitam paulatim absuntur quemadmodum il qui perpetuis supplicis addicti sunt. Contra vero si quis agnoverit: occisa demum insipientia salutē ipse consequitur: et beatus felix qz per omnem vitam evadit. Quamobrē vos attendite: ac diligenter audite. Q hercules qmagnum nos in desiderium cōtecisti: si hec ita se habet. Atqui ita se habet iquit. Ne quaq; igitur nos oratio tua preueniet: si quidem nobis attente audituris: nō ab re precium huiusmodi preponitur. Sumptu itaq; virga quadā et ad picturam ducta: videturne inquit ambitū hunc: vldem⁹ hoc imp̄amis animaduertere vos oportet: locū istū vitā vocari: Turba porro illa ignea que porte insistit: hū sūt oēs in vitam aliquando ingressuri. Senex autē ille superior (qui manu altera paginā quandā tener: altera nescio quid demonstrat) Genius appellatur. hic imperat introeuntibus: quid eos agere oporteat ut ad viam congregiantur: et qualem viā perrecturi sint ostēdit ut salutem i vita cōsequātur. Qualē igitur eos iubet vitā carpere aut quo pacto lnq; ego. Videsne inquit turba portam solium quod dām eo loco constitutum: ubi turba ingreditur. in quo sedet suis inbus morib⁹ et formosa īdole mulier: que poculū manu tenet. vī deo: sed quenā hec est: Guadela inquit vocatur que mortales omnes seducit. Quid tū postea hec agit: Ingrediētes ad vitā quoad per eā fieri potest: bibere cōpellit. Quenā vero hec est potio: Error inquit atq; ignorātia. Quid tū postea: vbi hanc cibiberūt: vitā ingrediuntur: nunquid oēs eū errorem bibūt: necne: oēs iquit bibunt: sed plus alii/ alii minus. Non vides preterea nostra portam mulierū meretricū multitudinē quandā diuersos aspect⁹ multiformos preferētiū: video. iste igitur opinione et cōcupiscentie et voluptates vocantur: que turba ingrediēte statū prosiliunt et vñūq; qz amplectuntur ac deinde abducunt. Et quonā eos abducunt: Alie inquit ut saluent: alie ut per deceptionē interimāt. O inquā admirand⁹ vir qz acerbam ac tristē potionē dicas. Atqui omnes iquit optimā pollicentur: seq; eos ad felicem atq; conductibilem vitam esse perducturas. Illi vero per ignorantiam et errorē quē ab ipsa suadela combiberunt queram vera viasit: in vita non inueniunt sed incōsulto errant. ut videre licet ex his: qui pā⁹ ingrediētes eo circūuagātur quo ipse cōmōstrauerit. Video inquā hoc sed mulier illa quenā est: que veluti ceca atq; insana super laniide quō rotudo cōsistere videtur. fortuna iquit vocat. Ea vero non

solsi ceca sed insana etiā et surda est. Quenā hui sunt partes: ab
 ambulat inquit quoctū gentiū: et aliis quidē facultates eripit ali
 is tradit ab eisdēq; rursus aufert illico que tradiderat: atq; alii
 tenere instabilitoꝝ xcedit. Quapropter ex eo argumēto ipſi
 ingeniū facile indicat. Qualenā hoc est iquā ego: qm in rotūdo la
 pide p̄sistit. qd tūc ex re significat: q; parū certa atq; instabilita sūt
 illi⁹ numera. Calamitatis enī magne ac difficiles orūtūr. vbi q̄s
 in ea fidem collocarit. Turbaverō hec igēs que eā circūstat: quid
 sibi vult: et quenā vocantur: vocantur hūi quidē incōsulti: quorū
 nemo nō petit que proicit ac dilapidet. Cur vero aspectu haud
 quicq; simili sūt: sed eorū aliis gaudere: aliis sublati manib⁹ tristari
 vidētur. Quicq; inquit eorū gaudere ac ridere videntur: hi sunt
 qui a fortuna quippiam acceperūt. a quibus etiam bona fortuna
 nūcupatur. Qui vero flere ac manus protēdere vidētur: hi sunt
 a quibus abstulit que tradiderat antea: a quibus fortuna mala no
 minatur. Et quenā sunt que illis elargitur: per que tantopere cū
 accipiūt letātūr: cū amittūt: lugēt: hec inquit ea sūt que a plerisq;
 hominib⁹ bona existimantur. Et quenā sunt ea: diuitie scz ⁊ glo
 rīa ⁊ nobilitas et liberi ⁊ et tyrānides ⁊ et regna ⁊ et alia quecūq; id
 gen⁹. Hęc autē nūquid bona nō sunt: De his inquit alias disputa
 bimus. Nunc circa fabule narrationē versemur: ita inquit sit. Ut
 des igitur vbi portam hanc preterieris: ambitū alterū superiorē:
 mulieresq; extra abitū collocatas meretricio ornatu insignes:
 et valde inquā. Ex his hec incontinentia hec luxuria hec auarici
 a hec assentatio nūcupatur. Quid hic potissimum astant: Eos
 inquit obseruant: qui a fortuna quippiam acceperunt. Quid tum
 deinde: ex illis atq; amplexantur eos: et adulantur: et vt penes
 se maneant obtestantur. Utram iucundam: atq; labore omni et in
 commū vacuā: illis afficerre promittentes. Si quis itaq; persus
 asus eaq; blandicio eo se cōtulerit: rātis per illi suauis videt: quer
 satio: quoad hominem iūillauerit: deliniueritq; postea sec⁹. vbi
 enī resipiscere cepit: tū demū ab ea se nō rā oblectatū q; absūptū
 et p̄tū melis affectū intelligit. Quo fit vt cū oīa p̄degerit q; a foru
 na fiererat p̄secut⁹: tūc illis mulierib⁹ inseruire atq; in honesta oīa
 sustinere: ⁊ turpis quecūq; ac p̄nicioſa illarū gratia cogat admit
 tere: veluti furtū: sacrilegiū: plurisi: prodītionē: depredationē: ⁊
 q̄cūq; his similia. Ubi vero eos defecerit: punitioni addicūt. Et
 quenā hec est: videsne ne retro eas quādā veluti bestiolā: locūq;
 parī agustū ⁊ tenebroſū: vbi etiā turpes ac sordide pānoſeq; mu
 lieroꝝ versari vidētur: Et valde inquā: Ex hīs igit̄ iqt q; flagellū
 b ij

tenet punitio nūcupatur. Que caput intra genua habet: tristitia.
Qui vero capillos suos euellit: dolor. hic alius vero qui deformi-
tate macilentia et nuditatē preferēs iuxta eas accubat: ac deinde
similis illi turpis et macilenta quedam: quinā sunt: hūc sane inēt
luctum appellat illā vero ipsi⁹ sororē mesticiā. his itaq; traditur:
et eorum cōtubernio cruciat⁹. post denuo in altū infelicitatis do-
micilium trudit⁹: atq; reliquā vitā in omni miseria traducit: nisi
forte illi penitētia obuiā prodierit. Quid tū postea cōtigit: si pen-
tencia illi obuiā fuerit. eripit eū ex infortuniis et alterā illi opini-
onē alterumq; desiderium imprimit. per quod ad verā disciplinā
perducitur. et ad eā que falsa disciplina nūcupatur. Quid tū pos-
tea: si iquit eā opinionē suscepert: que ad verā disciplinā puehat:
ab ea mūdar⁹ expiat⁹ q; salutē beatitudinē facilicitatē in vniuer-
sa vita lucrat⁹. Si sec⁹: denuo a falsa illa opinione seducit. O
hercules q; maguā est hoc aliud discriminē: Hec autē inquā ego: fal-
sa disciplina quenā est: Videsne alterū illū abitū. Video iquā ego
atq; extra abitū in vestibulo mulier quedā assistit: que mūdiciā cō-
stāciāq; nō mediocrē pretēdit. Apprime iquā. hāc igitur iquit ple-
rios homines et vulgo vocat disciplinā. Cū falsa poti⁹ disciplina
sit. huc sane pā⁹ applicat qui salvi fiūt. vbi ad verā disciplinā volu-
erit peruenire. Nūquid ali⁹ ad verā disciplinā adit⁹ nō patet: Da-
tet inquit. hi vero intra abitū declinātes: quinā sunt hoīes: false
inquit discipline sūt amatores decepti: seq; opinātes vere discipli-
ne contubernio frui. Et quinām vocantur hi⁹: Alij inquit poete:
ali⁹ oratores/ ali⁹ dialetici/ ali⁹ musici/ ali⁹ arithmetici/ ali⁹ geome-
tre/ ali⁹ astrologi/ ali⁹ voluptuari⁹/ ali⁹ peripathetici/ ali⁹ critici: et
quicunq; eiusmodi sunt. Ille autem mulieres que videntur circū
currere prioribus illis similes (in quibus incōtinētiam et reliquas
vna esse affirmabas) quenā sunt: ille ipse sunt inquit. Nonquid
etiam huc ingrediuntur. Ita per Jouemin his simulios etiam insi-
pientia: neq; ab opinione ac reliquis malis euadēt: pausq; repudi-
ata falsa disciplina veracem viā ingressi fuerint: et purgatoriā
eorum virtutem admiserint: et mala omnia qubus inuoluuntur
et opiniones et ignorantiam et reliquam omnem prauitatem se-
questrauerint: tum demum ita salvi et incolentes erunt. Neq;
vlo vñquam false discipline cōmertio labefactari poterūt: neq;
horum studiorum gratia malī quippiam adipiscēntur. Et quenā
hec est via: que ad veram disciplinam feratur: Vides inquit locū
superiorem: vbi nullus inhabitat sed solitudo īgens esse videntur
video. preterea ianuam quandam puissimam: ante quā via quedā

est que non multum admodum frequentatur. Quisppē q̄ pauci ad modum terunt: q̄ acclivis et aspera et saxosa videatur. et valde in quam. Collis præterea quidam excelsus apparet: ad eumq̄ angustus admodum ascensus: et qui multa profunda hinc inde precipitia offerat: video. hec igitur inquit via est: que ad verā disciplinā dicit: aspectu imprimis formidolosa. Porro circa collis superiore rem partē: saxum ingēs et prealtum usquequaq; præruptū vides: video inquā. vides preta mulieres duas supra saxum cōstitutas pulchritudine atq; habitudine corporis excellētes: ac manus per quā alacriter p̄tendentes: video: sed quenā inquā vocātur: altera inquit continentia: altera constātia nūcupatur. Tunc autē ger mane: cur nā igitur manus tā alacriter p̄tendit: horrātur inquit eos qui ad id loci veniūt: ut bono animo atq; intrepido sint: admo uentos paululum quippiam adhuc esse tolerādum. Se enim eos paulopost ad pulcherrimā viā perducturas. Ubi vero ad saxum peruenient quonā modo ascendunt: nullā enim eo ferentē viam animaduerto. Ipse a precipitio illo descēdunt: eosq; sursum ad se trahunt. Deinde recreari et quiescere iubent: ac paulopost fortitudinem audaciamq; contribuunt: eosq; ad verām disciplinām deducere se profitentur. et viam ostendunt q̄ sit elegans q̄ plana q̄ perusa q̄ nullis malis obnoxia: ut vides. ita per Jouem videtur. Vide ne inquit ante illud nemus locum quendam: qui pulchritū dinem amenitatemq; pratorum prefert multoq; lumine illustratur. Et valde inquam. Animaduertis igitur in prati meditullio ambitum alium et portam aliam: ita sane: sed quonam pacto locus hic nūcupatur: fortunatorum inquit domicilium. hic enim virtutes omnes et felicitas ipsa versatur. Esto inquam ego. eam esse loci pulchritudinem. Quin inquit aspicis: prope portā q̄ formosa et instanti facie mulier existat: medium indiscretam iam eratēm habitum vero et ornatum simplicem preferens. Eaq; non in rotundo sed in quadrato lapide secura et munita consistit. due præterea alie quas tanquam filias una secum habere videntur: ita prorsus apparet: harum igitur que medium locum tenet: disciplina est: eam veritas et periuasio comitatur. Cur autem hec quadrato lapidi potissimum insistit: Ex eo inquit arguitur q̄ ad eam peruenientes seculo et certo tramite profiscuntur donationesq; traditas tuto suscipiunt. Et quenam illis ab ea dono dantur: Confidentialia inquit atq; animus imperterritus. hec vero alia que uam sunt: scientia inquit: per quam graue nichil in vita perpeti:

vnquam posse se intelligunt. Quā preclara inquam hercule munera? Sed q̄ obrem extra ambitum ita moratur: vt inquit aduenientes excipiat accurate. ac vim illam purgatoriam instillet. purgatōq; ac proſus emēdatos ita eos ad virtutes introducat: quo nam pacto inquam ego: non enim intelligo. At intelliges inquit: quemadmodum si quis grauiter egrotās medicum accersuerit: purgatoriis statim medicamentis omnes egritudinis causas eximere conatur. Atq; ita demum a medico reparatus in sanitatem restituitur. Qui si medici preceptis minus obtemperauerit: merito repudiatus ab ea egritudine conficitur. hec intelligo inquam ego: eodem itaq; pacto vbi quis ad disciplinam peruerterit: probe curatur: et virtute illius irroratur ut q̄ primum mala omnia expurget/eficiatq; quibus adueniens implicabatur. Quenam hec: ignorantiam/errorem/ quem apud Guadelam eis liberat: arrogatiā/concupiscentiā/intemperantiam/furorem/auariciā/et reliqua omnia: quibus in primo ambitu fuerat repletus. vbi vero satis emundatus fuerit: quonam eum mittit: intro inquit ad scientiam/aliasq; virtutes. Quasnam et quales: videsne intraportam cetum mulierum q̄ bone indolis atq; institutionis videntur: q̄ inculto ac simplici habitu predite: nichil in se aut fictum: aut accuratius ornatum more aliarum pretendētes: video inquā sed quenam hee vocantur. Prima inquit scientia nuncupatur. Alie vero huius germane sunt: fortitudo: iustitia: probitas: temperantia: modestia: libertas: continentia: mansuetudo. heus inquam optime ergo q̄ magna in spe sumus: modo inquit intelligatis: et que auditis: studiose percipiatis. Atqui inquam ego accurate ac diligenter attendemus. Salutigitur inquit eritis. vbi ergo eum ipse suscepereint: quonam adducunt: Ad matrem inquit. Ea vero quenam est: felicitas inquit. Cuiusmodi autem hec est: videsne viam illam ad sublimem illum verticem ferenteim: Quē omnes ambitus veluti arcem suam amplectuntur. video. mulier precellens in vestibulo constituta super solium excelsum sedet cultu non tam curioso q̄ liberali: Corona florentissima eleganter ad modum capitii imposta. Ita proſus videtur. hec igitur inquit est felicitas. vbi igitur ad eam quispiam accesserit: quid rerum gerit: Ipsa inquit felicitas eum potentie sue corona circundat. Itidem relique omnes virtutes perinde ac maximorum certaminum vices coronari solent. Et quenam inquam ego certamina deuicit: maxima inquit: et maxima etiam monstra. que prius ipsum

absumentebant: affligeabant: atq; in seruitute redigebant. Omnia hec deuicit: ac longe a se sequestrauit: seq; ipsum adeo superauit ut huic illa nunc seruant: quibus ipse antea in seruitute redactus fuerat. Quenā hec monstra dicas: audire enim admodum cupio. Imprimis inquit ignorantiam et errorem. Antibi mons hec esse non videntur: Tetra et laboriosa inquam ego. Deinde tristiciam lucrum et auariciam et incontinentiam: et reliquam omnem improbitatem his omnibus non ut antea paret: sed imperat. O preclara inquam ego facinora et pulcherrimam victoriam. Illud autem michi etiam expone cuiusmodi sit ei⁹ potencia: qua eum coronari dixisti. Beatifica inquit o adolescens. qui enim fuerit ea potencia coronatus: et felix et beatus euadit: neq; alibi q; in seipso spem felicitatis reponit. Quam preclaram victoriam dicas. Ceterū coronatus quid agit: aut quo vadit: Su scipientes eum virtutes ad id loci ducunt: unde primum aduenierat. eis commōstrant studia improborum q; male degant: et misere vivant: quanta in vita naufragia patiantur: quantum aberrant: quam veluti hostium captiuitatē perferant. alii incontinentie/ alii arrogante/ alii auaricie/ alii inani glorie/ alii altis malis in seruientes: per que a calamitatibus (quisbus irretiti sunt) exolute se nequeunt: vt saluentur et eo perueniant. Sed in omni vita perturbantur atq; hoc perpetuum: q; huiusmodi viam inueni- renon possunt. Mandatum enim a Senio ac minime suo traditum obliuioni mandauerunt. Recte inquam dicere michi vide- ris: tametsi hoc etiam insuper ambigo. Cur namei virtutes locum illum commōstrent unde p̄ns aduenierat: nichil certi nouerat: neq; villam eorum (que sibi agerentur) scientiam tenebat: sed ignorantiam atq; errorem: quem ebsberat ambiguus: que bona non erat: bona: que mala non fuerant: mala existimabat. Quocirca male etiam vivebat sicut alii pleriq; diuersantes. Nunc ve- ro percepta utilium et conduciblum rerum scientia et ipse optimam vitam traducit. Et eos qui pessime agunt: contemplantur. Ubi igitur omnia fuerit contemplatus quid agit aut quo tendit: Quo inquit ei collibitum. ubiq; enim eum securitas habet perinde ac antrum corycium possideret. et quocunq; peruerterit: ibi tutissimus rectam vivendi rationem assequitur. omnes enim eum tanq; egroti medicum libenter et gratauerit excipient. Nunquid igitur illas mulieres (que monstra abs te dicebantur) amplius non veretur: ne quid ab eis detrimenti patiatnr: Nichil penitus

qui neq; dolore neq; tristitia: neq; intemperantia: neq; auaricia:
neq; paupertate neq; vlo alio incommodo veretur. Omnibus
enim imperat: ac pre est: a quibus antea premebatur: eorum in-
star qui a viperā morbi aliquando fuerint: fere enim que aliis om-
nibus perniciem ac mortem afferunt: illis duntaxat innocue sunt
qui eam vim veneno contrariam possident. Ita ne huic quidem
quippam nocet: quia virtutem viciis ac malis oppositam velut
Antipharmacum nactus est. Recte dicere michi videris sed hec
etiam insuper expone: quinam sunt illi: qui illic accole aduenire
videntur: quo cum alijs coronati leticiam quandam pre se ferunt:
alijs incoronati desperatione rerum tibias et capita lacerare vi-
dentur. Cum altoquin a quibusdam multeribus detineantur. Co-
ronati sunt inquit qui sospites ad disciplinam peruererunt: eam-
q; consecuti summopere letantur. Incoronati vero alijs despera-
tione a disciplina reuertuntur: male ac misere degentes. Alij me-
tu perculsi: ac perterriti atq; ad inconstantiam resurgentem rur-
sus errant: et per vias iniuis vagantur. Que vero muleres eū
sequuntur: quenam sunt: Tristie inquit et molestie: et anxieta-
tes et ignominie et ignorantie. Omnia igitur eos mala sequun-
tur. Omnia inquit per Jouem subsequetur: ubi vero in primum
ambitum ad voluptatem et incontinentiam peruererint: nequa-
q; seipso accusant: sed et statim disciplinam et sectatores illius
maledictis incessunt: adeo miseri et calamitosi et infelices hi sunt
qui ab earum contubernio defecerunt. male enim vivunt: et nul-
lis earum bonis perfruuntur. Et que etiam bona autumant: Lu-
xuriam et (ut breui amplectar) intemperantiam. Conuixeri
enim et pecudum more scortari marimorum bonorum fruitionē
esse arbitrantur. Alie vero mulieres: que illinc cum risu et hyle-
ritate adueniunt: quenam vocantur: Opiniones inquit eis ad di-
sciplinam ducentes: qui virtutes ingrediuntur. De via enim de-
flectitur aliquantis per ut alios adducant: admoneantq; illos esse
felicitatem iam consecutos: quos iam pridem addurerant. Ultr̄
igitur (inquam ego) ipse ad virtutes ingrediuntur. Ne quisquam
inquiet: opinioni enim ad scientiam introire non licet sed discipline
duntaxat eos tradūt. Quibus a disciplina susceptis ipse possitac.
denuo alios adducture reuertitur: earū in star nauis: que depo-
sitis oneribus denuo reuertuntur: ut aliis mercibus impleantur
hec sane inquam michi recte videris disseruisse. Illud aut nobis
nondum par fecisti. Quidnā Geniuo vita ingressuris iperet fa-

clendum: Bono inquit et constanti animo esse: quapropter vos
 etiam confidite: Omnia enim edissertabo: nichilq; pretermittam
 Recte inquam ego loqueris: Pro tuensa itaq; iterum manu spipi
 cte inquit mulierem illam: que ceca esse et rotundo lapide intisse
 re videtur. Quā pauloāte nūcupari fortunam asserui. Aspicim⁹
 huic inquit imperat non esse credēdū: nec quicq; aut stabile aut
 securum aut proprium existimādum: quod ab ea suscepereit. Ni-
 chil em⁹ phibet. quin oīa hec auferat: atq; alter i tribuat. Quippe
 que sepius id agere cōsueuerit. Quapropter illi⁹ etiā muuera par-
 ui esse pendēda denūciat: neq; gaudendū vbi dederit: neq; dolen-
 dum vbi abstulerit. Eamq; postremo neq; vituperandam neq;
 laudandam. Nichil enim cum ratione sed temere omnia facit ac
 fortuito: vt antea nobis exposui. Quo circa genius ille imperat
 vt nulla eius facinora demiremur neue malos numularios imite-
 mur. Illi enim vbi argentum ab hominibus acceperint: gaudent
 et suum esse arbitrantur. vbi vero repetitur: moleste ferunt: et
 pessime secum actum putant: neq; meminerunt ea se conditione
 depositum suscepisse: per quam liceret ei: qui deposuerat iterum
 recipere. Eandem itaq; in illius muneribus habēdam esse ratio-
 nem. Genius imperat: recordandumq; eiusmodi ingeniu⁹ esse for-
 tune: vt que dedit auferat: statiq; multiplicia rursus accumulet.
 Aliq; autē nō his mō que dederit: sed his etiā que pr⁹ extabat fa-
 cultatib⁹ spoliat. quecūq; igitur dederit: suscipere iubet: atq; ita
 ad stabile securāq; munificentia diuerti. Qualē hāc inq; ego quā
 a disciplina suscipient: si salutē ibi fuerint psecuti. hec ergo quenā
 est: Uer inquit sciā vtilitū rerū: securaq; et stabilis et immutabilis
 munificētia. Quo circa statim ad hāc cofugere iubet. Cū vero ad
 illas mulieres accesserint: quas antea dixi voluptatē et icōtinētiā
 nūcupari: illinc quoq; actutū esse descēdēdū impat: ac ne his qui
 dem fidē esse adhibendā: quoad ad falsam disciplinā puenerint.
 Ibi igit̄ alioq; immorari: et quicquid libuerit: ab ea tamq; viati-
 cum accipere iubet. Ac demū postea illinc abscedere: rectaq; ad
 veram disciplinā peruenire. hoc est illud quod a Genio precipi-
 tur. Qui si quis animi contrarius aut min⁹ obediens fuerit: miser
 miserrime moratur. Istiusmodi sane fabula est que in tabula cōti-
 netur. Clobis autē nichil inuideo: si qsvlteri⁹ interrogare ac pschu-
 tarī vultis. ego vobis exponam. Recte dicas inquā ego. Ceteris
 quid eos capere a falsa disciplina Genius imperat: que bona et cō-
 ducibilia esse videntur. Hec igit̄ quenam sunt: littere iquit atq;
 mathematū studiis que a Platone tradūtur. veluti vi freni cuius

piā in coherētis adolescentibus obtinere: ut ne ad alia peiora di-
strahātur. vtrū vero ea capē oīno necesse est: si q̄s ad verā discipli-
nā sit p̄uetur⁹ necne: Nichil inq̄ necesse est sed alioq̄n utilia sunt:
tārsi ad reddēdos hoīes meliores nichil p̄ferūt. Nichil ergo affir-
mas hec esse utilia ad meliores viros efficiēdos: Licer em̄ pfecto
sine his etiā meliores fieri: illa tamē etiā nō inutilia sunt. Quēad-
modū em̄ que aliquādo p̄ficiātur: p̄interpretē conicimus: cum
alloquin nō inutile sit: nos etiam ipsos si quid p̄cepimus: voce ac
lingua disertioze prosequi. Ita sine his etiā studiis fieri meliores
nichil prohibebit. Nunq̄d hi qui mathematici vocātur: ad melio-
res q̄ alij sunt hoīes efficiēdos nichil excellunt: Et quonā pac-
to excellere poterunt: qui nichilominus q̄ alij in bonorum ⁊ ma-
lorum cognitione decepti: etiā omnibus viciis implicati videātur
Nichil enim prohibet eum qui litteris eruditus ac disciplinis om-
nibus fuerit institutus itidē ebaum ⁊ intemperātem ⁊ auarū et
injustū ⁊ pditorē ac postremo insipientē esse: multos pfecto eius-
modi videre licet. Quare fieri nō p̄t inq̄: vt hi p̄ has disciplinas
vīri meliores euadāt. nequaq̄ apparet ex hac ratione. Sed que-
nā est causa inquā ego: Quā in secūdo abitu versantur: tāq̄ vere
discipline appropinquātes. Et quid hoc inquit emolumēti affert:
cum plerūq̄ liceat animaduertere de primo abitu in ēciūm: ab in-
continentia ⁊ reliquis viciis ad veracem disciplinā perueniētes:
qui hos mathematicos p̄tergrediuntur. Quare quonā modo p̄si-
ciūt: nisi forte prossus indociles ⁊ durioris īgenij sunt: Cur hoc
inq̄ ego: Quonā in primo abitu hoc plus habēt: q̄ q̄ nesciūt: ne
scire se nō dissimulat. In scđo vero illud certe nesciūt: qđ scire se p̄
fitetur. Cuius sentētie quoad fuerint ad veracē disciplinā p̄cipien-
dā nichil oīno promoueri necesse est. Illud preterea non ignoras:
q̄ opiniones etiā de primo ambitu ad eos similiter regre-
tantur. Duo fit vt illis hi nichilo meliores existant: nisi hos itidem peni-
tēcia subsequatur: sibiq̄ persuadeant se non disciplinam sed fal-
sam disciplinam attigisse: per quam decipiuntur. Ut ita salvi esse
non possint: Quo circa vos etiā inquit hospites ita facite: ⁊ que
dicuntur (quoad profeceritis) diligenter attendite. Quinimmo
de his ipsis se penumero considerandum est. Et nichil intermit-
tendum: sed relqua preter rem existimanda: alloquin nulla eoz
que nunc auditis: vultas erit. ita faciemus. Illud autem expli-
ca: cur bona non sunt ea: que homines a fortuna percipiunt. sicut
vita ⁊ sanitas ⁊ diuīcie ⁊ gloria ⁊ liberī ⁊ victorie ⁊ reliqua his similia.
Rursusq̄ his opposita cur mala non sint: Valde enim absurdum

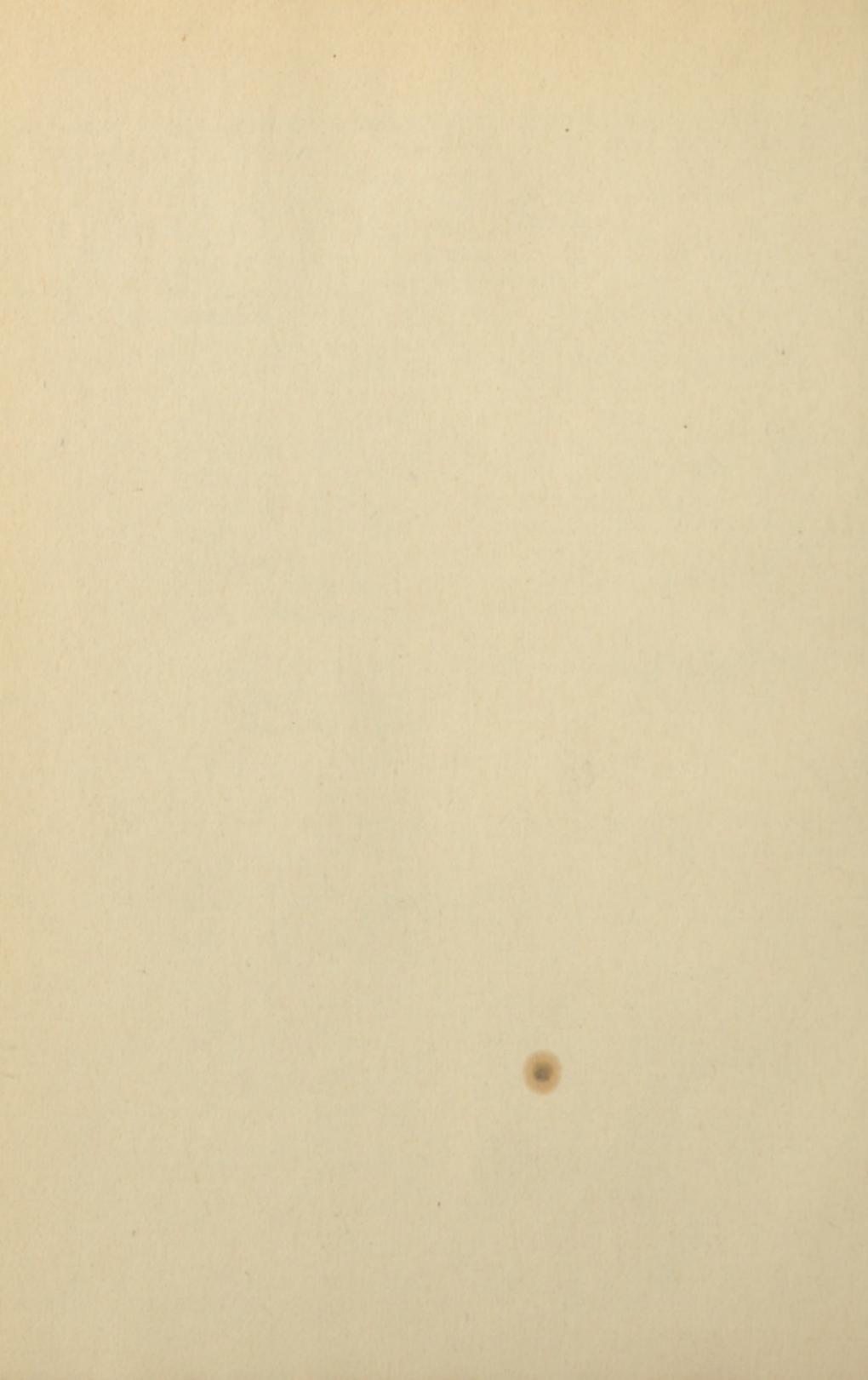
et incredibile hoc nobis videtur. Age itaque inquit enitere ut quod
 sentias de quibus interrogaris: respondeas. Atque hoc inquam
 ego faciam facile. utrum igitur si male quispiam vivat: vivere illi
 bonum censes: Non bonum: sed malum (inquam ego) michi vides.
 Quoniam igitur pacto vivere bonum est inquit: Siquidem
 hoc per se malum est: quia male viuentibus malum: bene autem
 bonum esse michi videtur. Ipsius igitur vivere et malum et bonum
 esse contendit: Ego inquam: absit itaque ut tam absurdum loquaris. neque
 enim fieri potest: ut idem malum pariter ac bonum sit. Ita enim et vilie
 et perniciosum et eligendum et fugiendum simul idem semper: quo
 quid absurdius? Sed quoniam pacto: si cui male vivere contingat:
 eidem quoque malum contingit: Ipsius vivere malum non est: At
 que vivere et male vivere sub eodem non censetur. Nunquid non ita
 videtur: Profecto idem esse ne michi quidem videtur. Itaque vivere
 non malum est: nam si malum existeret: malum viuere viuenti-
 bus esset: quia quod per se malum est: ipsum vivere illis adesset.
 Vera michi dicere videris. Quoniam igitur et male et bene viven-
 tibus vivere ipsum contingit: neque bonum neque malum esse ipsum
 vivere confirmatur. sicuti ne secare quidem atque vivere in egro-
 tantibus morbosum aut salubre dicitur: nichilominus in ipso etiam
 vivere comprobatur: Ita res est. Tuitaque sic aduerte: utrum male
 vivere an potius honeste ac generose mori cupias: honeste inquam
 ego potius mori. Quo circa ne mori quidem est malum. siquidem emori
 que vivere plerique est eligibilius. ita se res habet. eadem est ratio de
 sanitate et infirmitate. Sepius enim sanum esse non confert verum
 et contra: cum ita casus tulerit. vera dicas. Age vero de diuiciis ita
 consideremus. Siquidem plerosque intueri se per numero licet am-
 plissimis diuicis affluentes: pessime tamen ac misere viuentes.
 Plerique per Jouem. Quapropter ad bene vivendum nichil il-
 lic viviscie prosum. non videtur: Improbi enim sunt. non diuicie
 igitur sed disciplina probos ac studiosos efficit. ita sane compre-
 batum est. Ubi autem bone sunt ipse diuicie: si ad meliores effi-
 ciendos possessores suos nichil adiuuant: ita prorsus appetet.
 Quibusdam ergo diuicis habere non confert ubi diuicis vi-
 nesciunt. Michi ita videtur. Quomodo igitur bonum esse id
 aliquo iudicabit: quod plerumque non possidere satius est: Nullus
 latenus. Si quis igitur recte ac prudenter diuicis uti nouerit:
 bene ac feliciter vives. Si secus: male atque infeliciter. Veris-
 simus dicere hoc michi videris. Summa vero totius est rei: dum
 hec aut tamquam bona expectuntur: aut tamquam mala despiciuntur.

neq; aliud est: quod eque hominib; aut perturbationem aut de-
trimentum afferat: q; cum honorib; afficiuntur. Et in solis diui-
cis consistere felicitatem arbitrantur: consequenterq; nullū ea-
rum rerum gratia (q;uis impium & flagitiosum) facinus esse recu-
sandū. hec vero propter ipsam veri boni ignorantiam patiuntur
Illiū enim ignorant: bonū ex malo fieri nequaq;. Multos autē
videre licet in diuiciarum possessionem ex pessimis ac turpissimis
facinoribus deuenisse. veluti prodictionibus. deprecationibus: ho-
mīcidis: calumnis: rapinis: aliisq; compluribus & prauis operi-
bus. ita res est. Si igitur ut par est: ex malo bonum nullum pro-
uenit. diuicie vero ex multis facinoribus proueniunt: diuicias ne-
quaq; bonum esse necesse est. Sic ex isto sermone contingit. Cete-
rum ne sapientia quidem & iusticia ex malis operibus acquiri po-
test: neq; idem iniusticia & insipientia ex bonis. Si quidem ipsa
eadem simul consistere nō possunt: diuicias vero & gloriam: & vic-
torias/ et reliqua id genus multa cum prauitate culq; contingere
nichil prohibet. Quapropter hec neq; bona neq; mala censeantur.
Ceterū sapientia dūratur at bonū insipientia vero malum. Recte
inquā & sufficienter michi dicere videris.

Terminus tabula Cebetis Thebani. Impressa Parisijs a ma-
gistro Suidone Mercatore Anno dñi. M. CCCC. xcviij.
Die. xviii. Augusti.

★ ★ ARMY ★ ★
MEDICAL LIBRARY
Cleveland Branch

